

Informativni list za čuvanje mačaka

Uobičajeni životni vijek: do 20 godina.

Troškovi

Životinja	300-2000 franaka	Zavisno od rase i porekla
Početni troškovi	500-1000 franaka	Hranilica i pojilica, drvo za kandže, toalet, ostala oprema (vratašca za mačku i sl.), troškovi veterinara za kastraciju, cijepljenja/vakcinisanja, čišćenja od parazita
Godišnji troškovi	oko 1000 franaka	Hrana, slama, redovni troškovi veterinara za cijepljenja/vakcinisanja i čišćenja od parazita, boravak u pensionima za mačke tokom godišnjeg odmora
Dodatni troškovi	Dodatni troškovi veterinara mogu znatno povisiti cijenu životinje	

Rasna mačka ili domaća mačka?

Prije donošenja odluke oko toga da li uzeti mačku, budući vlasnik se mora temeljno informirati kod stručnjaka i u stručnoj literaturi. Rasne mačke se ne razlikuju znatno od domaćih mačaka, poneke rase su nešto aktivnije (sijamske mačke), druge nešto mirnije (persijska mačka). Također i među domaćim mačkama ima dosta različitih karaktera, od umiljatih do razdraganih ili do mačaka koje vole nezavisnost. Rasne mačke mogu biti zbog pretjerane njege suviše osjetljive. Posljedice su zdravstveni problemi. Dugodlakim mačkama se često događa da ne mogu više same da njeguju svoje krzno, koje zbog toga postaje zamršeno. Moraju se svakodnevno četkati, što mnoge od njih ne toleriraju.

Mlade mačke ili odrasle mačke?

Mlade mačke su razigrane, kod odraslih mačaka je zato karakter poznatiji.

Gdje kupovati? Na šta obraćati pažnju?

Mnoge mačke vrijedne ljubavi, mlade i odrasle, čekaju u prihvatilištima organizacija za zaštitu životinja na svoj novi dom. Osoblje zaposleno u prihvatilištima može kompetentno posavjetovati buduće vlasnike mačaka. Većina prihvatilišta daje samo cijepljene/vakcinisane, očišćene od parazita i kastrirane mačke uz uplatu troškova i sa ugovorom. Ukoliko se rasna mačka uzima od dresera, trebalo bi posjetiti više dresera, kako bi se usporedili uvjeti/uslovi pod kojima su mačke odrastale. Obazrivo pri kupovini mačaka sa niskom cijenom: one često potiču iz "masovne proizvodnje" bez zdravstvene zaštite i neodgovarajuće njege, što kasnije može voditi mnogim problemima (narušeno zdravlje, poremećaji u ponašanju)!

Šta je potrebno mačkama?

Mačke je potrebno hraniti dva puta dnevno, mlade mačke češće i potrebna im je uvijek svježa voda. Kao čisti mesojedi, ne mogu se hraniti ni vegetarijanski, niti ostacima hrane koju koriste ljudi. Mogu se nabaviti različite vrste dobre gotove hrane za mačke. Kravlje mlijeko izaziva proljev/proliv i nije podesna hrana za mačke. Mačkama je stalno potrebna i trava, kako bi se oslobodile dlaka koje su progutale. Hranilica ne treba stajati u blizini mjesta gdje mačka vrši nuždu. Mačji toalet se mora čistiti jednom do dva puta dnevno.

Pripadnici iste vrste

Društvene mačke bi trebalo da mogu da uživaju u kontaktu sa drugim mačkama, te se stoga mačke koje borave u stanu ne smiju držati usamljene. Mačići bi trebalo da ostanu uz majku i svoju braću i sestre najmanje 12 nedjelja. Na taj način one uče o kasnijem životu i imaju manje poremećaja u ponašanju.

Mjesto koje je potrebno

Kada su u pitanju mačke koje borave u stanu, svakoj mački bi trebalo da je uvijek pristupačna najmanje jedna soba, stoga u trosobnom stanu ne treba da žive više od tri mačke. Mačke bi trebalo da mogu stalno ulaziti u kuću, i ne bi ih trebalo vezivati.

Mačke u stanu ili van stana?

Oba načina čuvanja imaju prednosti i mane: mačke koje borave na otvorenom prostoru imaju raznolik životni prostor, ali su izložene mnogim opasnostima, kao što je saobraćaj. Mačke koje borave u stanu treba od malena čuvati u stanu. One žive bezbrižnije (duže od prosječnog životnog vijeka) nego mačke koje borave na otvorenom prostoru, ali su u većoj mjeri sklone poremećajima u ponašanju. Stan mora biti uređen tako da odgovara potrebama mačke, ukoliko je moguće, treba da nudi pristup sigurnom balkonu zbog svježeg zraka/vazduha i sunca, a vlasnik treba dosta da se posveti životinjama. Mačke koje borave u stanu na smiju se držati same. Izgled prostorije obuhvata drvo za oštrenje kandži, uzvišene ležaljke i mjesta sa kojih bi osmatrale okolinu, kao što su tamna, mekana, mirna mjesta i prazne kartonske kutije, koje mogu poslužiti kao mogućnosti za skrivanje i igru. Mačkama se mora osigurati da koriste prostoriju trodimenzionalno. Tko ne želi mačku na krevetu, ne treba ni da je ima. Pažnja: nesigurni balkoni i na pola odškrinuti prozori su opasni po život!

Veterinarsko zbrinjavanje

Mačke treba jednom godišnje cijepiti/vakcinisati i više puta čistiti od parazita. Veterinar daje potrebne vakcine i ispituje redovno zdravstveno stanje mačke.

Kastracija

Predostrožnost u smislu kastracije je obavezno neophodna, budući da u suprotnom mačke dobijaju mlade dva puta godišnje, a u Švicarskoj se godišnje na, dijelom okrutan način, ubije prijeko 10.000 neželjenih mačića, zato što se za njih ne može naći mjesta. Osim toga, ove dugovječne životinje suviše dugo u prihvatilištima ili kafilerijama čekaju na dobro mjesto. Kastrirane mačke ne postaju deblje i tromije, one ostaju dobri mišolovci, uopćeno su boljeg zdravlja, a i mačka ne mora imati mlade prije kastracije. Idealno je kastriranje mačaka starosti od šest mjeseci, kod odraslih mačaka najbolje je zahvat izvršiti u periodu između novembra i februara, kada mačka nije ni kotna, niti doji mlade.

Mačke i godišnji odmor

Ukoliko je moguće, mačku treba ostaviti kući, gdje bi je hranila i njegovala stručna, pouzdana osoba. Kao alternativno rešenje nudi se i odvođenje u pension ili prihvatilište za životinje, gdje dnevni boravak staje 15 – 30 franaka. Napuštanje životinja je zakonom zabranjeno i može biti kažnjivo i do 20.000 franaka.

Mačke i djeca

Mačke mogu djeci biti jako dobri prijatelji. Roditelji su, konačno, odgovorni za životinju i moraju djeci pokazati kako se treba ophoditi prijema životinjama. Životinje se moraju uvijek odvlačiti od djece i ne treba dozvoliti djeci da ih čvrsto stežu. Malu djecu ne treba ostavljati samu sa mačkama.

Informacije i kontaktna mjesta

- Besplatan primjerak brošure "Mačke" (njemački, francuski, talijanski), savjetnik Švicarskog Društva za zaštitu životinja STS, možete naručiti primjerak uz slanje C5-koverte sa naznačenom vlastitom adresom i plaćenom poštarinom.
Schweizer Tierschutz STS, Domacherstrasse 101, Postfach, 4008 Basel, savjetovanje (njemački, francuski, engleski) i naručivanje materijala na tel.: 061 365 99 99, faks: 061 365 99 90, sts@tierschutz.com
- „Sve za mačke“ (njemački, francuski), savjetnik IEMT-a prilagođen dječjem uzrastu, može se besplatno naručiti kod IEMT-a, Institut za interdisciplinarno istraživanje odnosa čovjek – životinja, tel.: 01 388 91 44, faks.: 01 388 91 45, kontakt@iemt.ch
- www.tierschutz.com/heimtiere.html (njemački)
- www.katzen.org (Švicarski forum ljubitelja mačaka: njemački, francuski)
- www.iemt.ch (njemački, francuski)

SPONSOR: ANIMAL TRUST